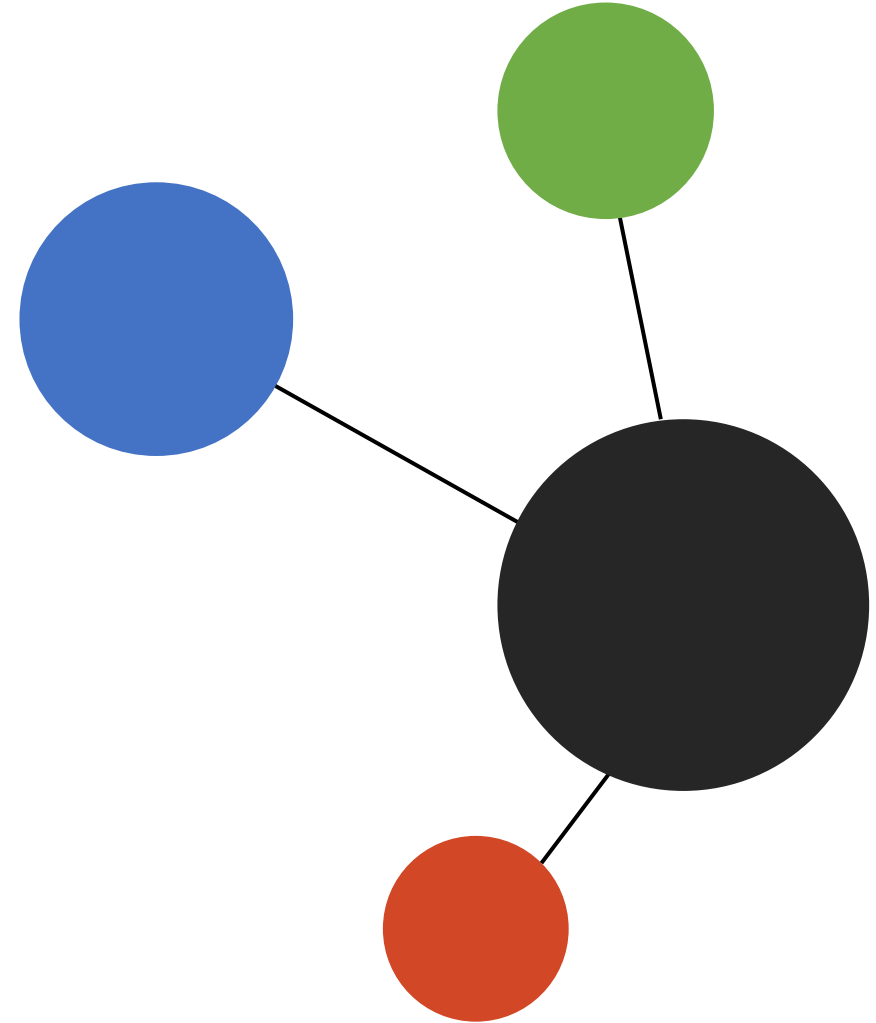

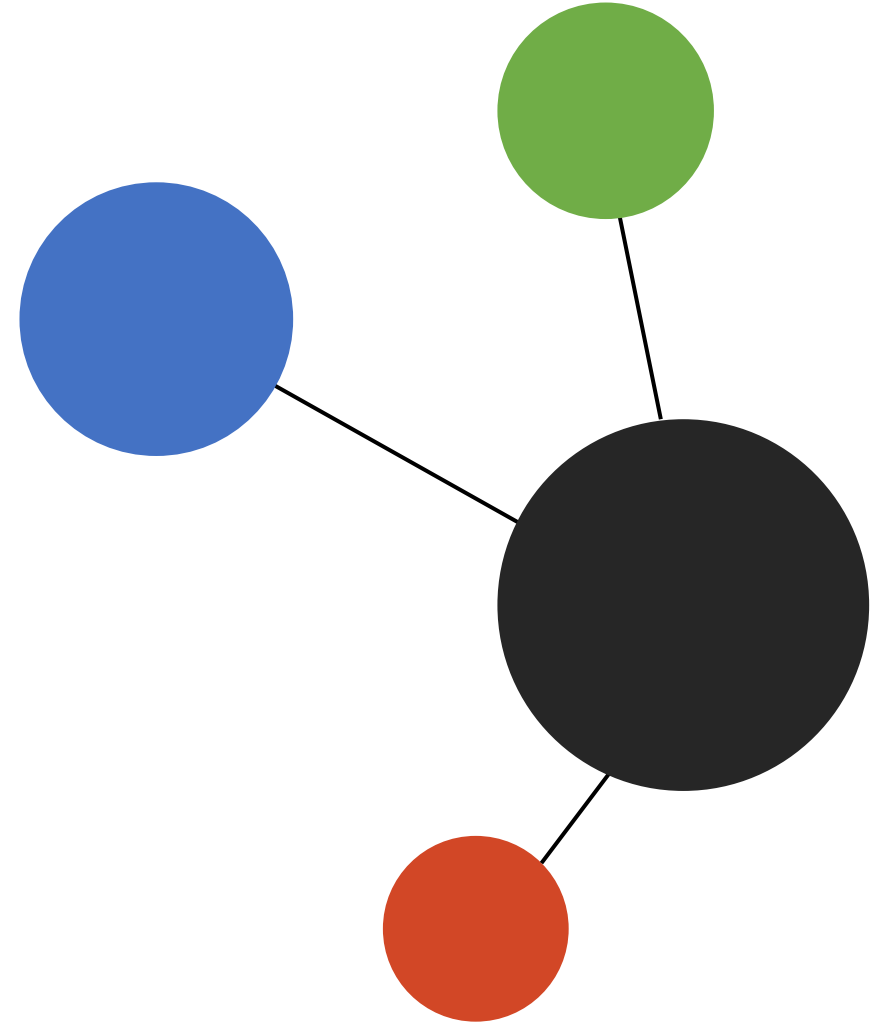
Λειτουργική αξιοποίηση
ψηφιακών εργαλείων

Λογοτεχνία

Κάποιες παραδοχές για
το μάθημα

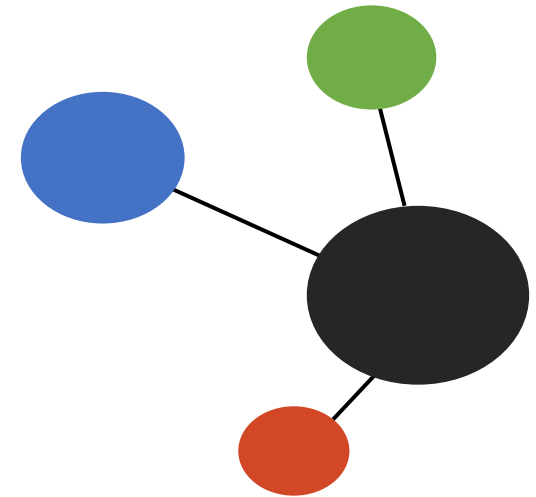

Το μάθημα της **λογοτεχνίας**

είναι μια **βιωματική μυσταγωγία** στην κοινότητα της τάξης.

Χρειάζεται

- *αγάπη* για την ελληνική γλώσσα και την τέχνη
- *και... Ψηφιακά εργαλεία*

Σύμφωνα με βασικές αρχές του ΠΣ,

στόχευση είναι

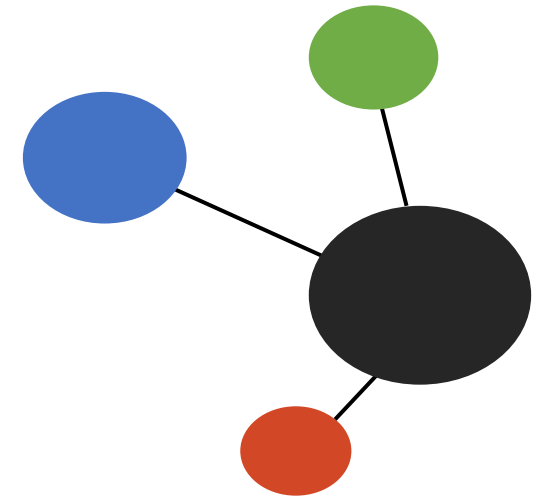
η καλλιέργεια κριτικής σκέψης

η αυτενέργεια

η πολυτροπικότητα

η ανοικτότητα

η συνεργασία της τάξης

μέσω δραστηριοτήτων ΤΠΕ

- αφόρμησης μαθήματος
 - διακειμενικής/διακαλλιτεχνικής ανάγνωσης
 - πληροφορίας για το κείμενο και το περικείμενο
 - έκφρασης της προσωπικής στάσης του αναγνώστη
 - εκδήλωσης φιλοσοφικού στοχασμού
 - ψυχικής έκφρασης.

Στο Πρόγραμμα Σπουδών προβλέπονται βασικές
διδασκτικές προσεγγίσεις, όπως:

Οι μαθητές/-τριες, λαμβάνοντας τον ρόλο του/της **ερευνητή/-τριας**, είναι δυνατόν να αξιοποιήσουν τα αποθετήρια με **ηλεκτρονικά σώματα κειμένων και ανθολογίες λογοτεχνικών κειμένων**, το διαδίκτυο ως σώμα κειμένων, με στόχο τη διερεύνηση.

Αξιοποιούν ψηφιακά εργαλεία, π.χ. **Συμφραστικούς Πίνακες** σε ποιητικά κείμενα, **χρονογραμμές** κ.ά., εντοπίζοντας **διακειμενικές συνδέσεις**, επισημαίνοντας κοινά και διαφορετικά στοιχεία μορφής και περιεχομένου των κειμένων και αναδεικνύοντας την πολύτροπη «συνομιλία» τους.

Έρευνα

Μελετούν δύο ή τρία λογοτεχνικά κείμενα, ποιητικές συλλογές, ίδιων ή διαφορετικών εποχών, και διατυπώνουν τη γνώμη τους για το εάν υπάρχουν **κοινά σημεία μεταξύ τους** ως προς συγκεκριμένα **μοτίβα** (έννοιες, λέξεις, θεματικές, εκφραστικά μέσα κ.ά.), ακολουθώντας το παράδειγμα **των ψηφιακών ανθρωπιστικών επιστημών** και με μεθοδολογικά εργαλεία, όπως η **καταμέτρηση της συχνότητας λέξεων**, ο **εντοπισμός συνδυασμών λέξεων**, τα **επαναλαμβανόμενα μοτίβα** κ.ά. Μπορούν να χρησιμοποιήσουν σχετικά διαδικτυακά εργαλεία.

Έρευνα

Αξιοποιούν τους **ψηφιακούς ιστοτόπους** για να γνωρίσουν καλύτερα τους/τις συγγραφείς και άλλα έργα τους, π.χ. **ακρόαση ανάγνωσης** αποσπασμάτων από τους/τις δημιουργούς ή και **συζητήσεις για τον τρόπο γραφής/ποιητική** τους, την επιλογή και την ανάδειξη θεμάτων που απασχολούν τον άνθρωπο κ.ά.

A large orange circle containing the text "Επεξεργασία".

Επεξεργασία

Μετατρέπουν τα λογοτεχνικά κείμενα σε πολυτροπικά με τη χρήση πολύμορφου οπτικοακουστικού υλικού, όπως εικαστικά έργα, φωτογραφίες, μουσική, βίντεο, εφαρμογές πολυμέσων, ψηφιακή αφήγηση.

Ψηφιακές Ανθρωπιστικές Επιστήμες: Μέθοδοι/Τεχνικές

Επεξεργασία

Μεταγραφή

Μετάφραση

Διόρθωση-τροποποίηση περιεχομένου

Σχολιασμός-Κριτική ανταπόκριση-Δήλωση προτιμήσεων

Σχολιασμός-κριτικό υπόμνημα

Εννοιολογική χαρτογράφηση

Συνεργατική προσθήκη ετικετών

Γεωαναφορά

Δημιουργία συνόλων δεδομένων

Παραγωγή λόγου (γραφτός, προφορικός, ψηφιακός λόγος)

Εμπλέκονται σε δραστηριότητες δημιουργικής γραφής μέσω και της αξιοποίησης ψηφιακών εργαλείων.

- Αναπτύσσουν γλωσσικές και ψηφιακές δεξιότητες συνθέτοντας, π.χ. ένα **video-poem** (βίντεο-ποίημα).
- Δημιουργούν μια παρουσίαση ή μια έκθεση ή ένα διαδραστικό βιβλίο-λεύκωμα ή ένα **ψηφιακό μουσείο** δίνοντας ως τίτλο ένα από τα θεματικά κέντρα του κειμένου.

Παραγωγή

Συνθέτουν **ψηφιακή αφίσα** για την παρουσίαση του βιβλίου που μελέτησαν, για να αναρτηθεί στη σχολική ηλεκτρονική εφημερίδα.

Ασκούνται στη διάκριση ηρώων και αντιηρώων μέσα στα λογοτεχνικά κείμενα και **προβαίνουν σε διαλόγους**, προφορικούς, γραπτούς ή ψηφιακούς (αναρτημένους σε μαθητικά ιστολόγια) ανάμεσα στους χαρακτήρες των έργων που εκπροσωπούν αντίθετες αντιλήψεις ίδιων ή διαφορετικών χρονικών περιόδων.

Αναζήτηση πληροφορίας

- Χρησιμοποιούν τα **λεξικά** (συμβατικά / ηλεκτρονικά), το **διαδίκτυο ως σώμα κειμένων** ή τα **ηλεκτρονικά σώματα** κειμένων για την αναζήτηση της σημασίας λέξεων.
- Αναζητούν στο διαδίκτυο πληροφορίες.
- Εξοικειώνονται με την **αναζήτηση και τη διαχείριση πληροφοριακού υλικού** από το διαδίκτυο.
- Δίνονται αφορμές και κίνητρα για **βελτιωμένη σύνδεση** των μαθητών/-τριών με το αναγινωσκόμενο κείμενο, ενώ παράλληλα αξιοποιούνται **λογοτεχνικές κριτικές** και σχετικές με το κείμενο διαδικτυακές πηγές.

Διαφοροποιημένη
διδασκαλία

- Διαφοροποίηση της **μορφής του εκπαιδευτικού υλικού**.
- Διαφοροποίηση των **δραστηριοτήτων** στις οποίες εμπλέκονται οι μαθητές/-τριες μέσω της προσαρμογής και τροποποίησης.
- Διαφοροποίηση των **ρόλων** που ανατίθενται σε συγκεκριμένους/-ες μαθητές/-τριες στο πλαίσιο ομαδοσυνεργατικών δραστηριοτήτων.

Διακαλλιτεχνική διερεύνηση, αξιοποίηση:

Υιοθετούν **τρόπους και τεχνικές άλλων μορφών τέχνης** (ζωγραφική, μουσική, θέατρο, κινηματογράφος, φωτογραφία, άλλα ψηφιακά και εικονικά περιβάλλοντα), για να προσεγγίζουν πολύπλευρα τα λογοτεχνικά κείμενα.

Διαφοροποιημένη
διδασκαλία

Υποστηρικτικά για όλα τα παραπάνω είδη αξιοποιείται **οπτικοακουστικό** ή άλλο **ψηφιακό** υλικό (πχ. ταινίες, θεατρικές παραστάσεις σε βιντεοσκοπημένη μορφή, έργα από τον χώρο των αναπαραστατικών και των πλαστικών τεχνών, μουσική).

Μαθητές και μαθήτριες εκτιμούν **τη συμβολή της τέχνης** στην αναζήτηση της ανθρώπινης ευζωίας, αξιοποιώντας μέσα και τρόπους άλλων τεχνών και σχετικών ψηφιακών περιβαλλόντων.

Αξιοποιούν **πολυμεσικά εργαλεία** (παρουσιάσεις, ηχητικά κείμενα, βίντεο, σύντομες προβολές ταινιών τύπου τρέιλερ, τρισδιάστατα ψηφιακά μουσεία κ.ά.) σε **δραστηριότητες που αναδεικνύουν την αναπαράσταση** του φυσικού και του κοινωνικού περιβάλλοντος.

Πρόσληψη κειμένου

Δημιουργούν **δραστηριότητες ψηφιακής αφήγησης** ή ΤΠΕ, π.χ. περιγραφή χώρου του λογοτεχνικού κειμένου και παρουσίασή της στους/στις συμμαθητές/-τριες.

Προβαίνουν σε νέες δημιουργίες, που **συνδυάζουν άλλα είδη τέχνης** με αφορμή το κείμενο που διάβασαν, όπως σενάρια, διαφημιστικές αφίσες ή καμπάνιες στα σύγχρονα κοινωνικά δίκτυα, δημιουργία ζωγραφικών πινάκων ή συνθέσεων με τη συνδρομή των ΤΠΕ και την αξιοποίηση των υπάρχοντων ψηφιακών εκπαιδευτικών εργαλείων.

Αναστοχασμός

Αναστοχάζονται σε γραπτό, προφορικό ή ψηφιακό λόγο
πάνω στο τρίπτυχο: συγγραφέας, κείμενο, αναγνώστης.

Επικοινωνία

Αναζητούν τα στοιχεία του κειμένου που, κατά τη γνώμη τους, του προσδίδουν λογοτεχνικότητα και διαχρονική αξία. Καταγράφουν σε **ψηφιακό συνεργατικό έγγραφο** και καλούν τους/τις συμμαθητές/-τριές τους να προσθέσουν ασύγχρονα (ή σύγχρονα, κατά τη διάρκεια του μαθήματος), με τη μορφή **σχολίων**, την εντύπωση και τη γνώμη τους.

Κοινότητα αναγνωστών

Διαλέγονται με τα κείμενα, με τους συναναγνώστες, με το διαδίκτυο.

Συμμετέχουν ενεργά σε **ομάδες ανάγνωσης** εντός και εκτός του σχολείου και εμπλέκονται σε ερευνητικές δραστηριότητες ανάγνωσης, δημιουργικής γραφής, καλλιτεχνικής έκφρασης και **διαδικτυακής επικοινωνίας**.

Αναρτούν, δημοσιοποιούν σε ηλεκτρονικά περιβάλλοντα (σχολική εφημερίδα, σχολικές ψηφιακές πλατφόρμες κ.ά.)

Κοινότητα αναγνωστών

Συζητούν ή αναρτούν τις απόψεις τους σε πλατφόρμες ασύγχρονης εκπαίδευσης για τις εξωτερικές και εσωτερικές συγκρούσεις των χαρακτήρων ή των ποιητικών υποκειμένων που εκκινούν από τη λήψη σημαντικών αποφάσεων, τη στάση, τις αντιδράσεις ή τη διαφοροποίηση της συμπεριφοράς τους για ένα ζήτημα και τους λόγους αυτής της διαφοροποίησης.

-
- Συμμετέχουν σε **διαδικτυακά παιχνίδια**, όπως κρυπτόλεξο, σταυρόλεξο, κ.ά.

Παιχνίδι

Πρακτικές επιλογές με δραστηριότητες νέων τεχνολογιών: τα βασικά συστατικά μιας διδασκαλίας

- Αφόρμηση
- Δραστηριότητα Διερεύνησης
- Δραστηριότητα Παραγωγής
- Δραστηριότητα κριτικής αποτίμησης, δήλωσης προτίμησης
- Αναστοχασμός

Λειτουργικότητα εργαλείων ΤΠΕ

Δραστηριότητες και εργαλεία

Μελέτες περίπτωσης

Ολιγόλεπτη ψηφιακή αφήγηση/ graphic μικροαφήγηση

- Animoto
- Edtech
- εργαλεία της e-me content
- εργαλεία e-class
- makebeliefscomix
- Moviemaker
- MyStorybook,
- Photostory
- pixton, pixton-edu
- scratch
- sketch
- storybird
- Storyboard / storyboardThat
- Toontastic3D.

Ενδεικτικά:

...Να δημιουργήσεις μία graphic μικροαφήγηση, με τη βοήθεια του κατάλληλου ψηφιακού εργαλείου (Animoto, Moviemaker, h5p.org) ή μία σύντομη ταινία ή ένα ενημερωτικό-ενθαρρυντικό infographic με το διαδικτυακό εργαλείο canva...

... ή ένα ολιγόλεπτο βίντεο μέσω κινητού τηλεφώνου ή τάμπλετ...

Ψηφιακή αφίσα, ινφογράφημα

- Animoto
- canva,
- Edtech
- εργαλεία e-me content: animoto, interactive video, column, timeline, agamotto, collage, interactive book, information wall
- genial.ly
- h5p.org
- Moviemaker
- Poster My Wall

Ενδεικτικά:

...Να συγκεντρώσεις υλικό (φωτογραφίες, σκίτσα, μαρτυρίες, γράμματα) από ιστοσελίδες και αρχεία όπως Ελληνικό Λογοτεχνικό και Ιστορικό Αρχείο, RSA, dreamstime και να φτιάξεις μια έντυπη ή διαδραστική αφίσα ή ένα κολάζ με ψηφιακά εργαλεία όπως postermymwall, canvas, genial.ly, e-me κ.ά. με θέμα «...»...

Ψηφιακό βιβλίο, ψηφιακό ημερολόγιο

Ενδεικτικά:

- AnyFlip
- e-me content
- FlipHTML5
- Flip PDF Plus Pro
- Joomag
- Lucidpress
- PubHTML5
- privatejournalpro.com

...Συνθέστε τη συλλογή εικόνων/αποσπασμάτων σε ένα ψηφιακό βιβλίο (με τη βοήθεια εφαρμογών όπως e-me, Lucidpress, AnyFlip, PubHTML5, Joomag, Yumru, FlipHTML5, Flip PDF Plus Pro, κ.ά.) το οποίο θα αναρτήσετε στην ιστοσελίδα του σχολείου σας...

...Μετά τη μελέτη των κειμένων της συστάδας να δημιουργήσεις το δικό σου ημερολόγιο στο οποίο θα ξεδιπλώνεις συναισθήματα, προβληματισμούς και σκέψεις σου για τις σχέσεις με τους/τις φίλους/-ες σου. Μπορείς, αν θέλεις, να αξιοποιήσεις ψηφιακές εφαρμογές, όπως η privatejournalpro.com για να φτιάξεις εκεί ένα ηλεκτρονικό ημερολόγιο...

Οπτική εικόνα, Μουσική εικόνα, Ζωγραφική, Καρτποστάλ

- commoninja.com
- εργαλείο image hotspots της e-me
- το e-map
- Fotor Collage Maker
- Kandinsky του chrome music lab
- TATE draw
- tux paint

Ενδεικτικά:

...με το εργαλείο ... φτιάξε τη δική σου ζωγραφιά...

...δημιουργήστε τις δικές σας μουσικές εικόνες (μπορείτε να αξιοποιήσετε το ελεύθερο λογισμικό Kandinsky του chrome music lab)....

...Με το εργαλείο image hotspots της πλατφόρμας e-me) δημιουργήστε μία οπτική λογοτεχνική εικόνα επισυνάπτοντας τα εκφραστικά μέσα που εντοπίσατε...

Επικοινωνία, κοινοποίηση, διάχυση

- podcast
- padlet
- συνεργατικό τοίχο της e-me ή της e-class
- ψηφιακό συνεργατικό έγγραφο ή σε wiki
- ηλεκτρονική δημοσκόπηση στην πλατφόρμα e-me
- ηλεκτρονική δημοσκόπηση tricider
- artsteps (τρισεδιάστατο ψηφιακό μουσείο)

Ενδεικτικά:

...Στη συνέχεια, γράψε τη δική σου φανταστική ιστορία περιπέτειας που αλλάζει ριζικά τη ζωή των ηρώων. Μπορείς να την ανεβάσεις στην πλατφόρμα e-me και να ψηφίσεις τις τρεις πιο ευφάνταστες ιστορίες που θα διαβάσεις με το εργαλείο «Δημοσκόπηση» στην πλατφόρμα e-me ή το εργαλείο mentimeter...

Εννοιολογικός χάρτης, Χαρτογράφηση, γεωαναφορά

- bubbl.us
- genial.ly
- εργαλείο cmapTools
- Google Maps
- wordart
- smart art του word

κ.ά.

Ενδεικτικά:

*...Καταλογογραφήστε τα δεδομένα σας ή αποτυπώστε με το *smart art* του *word* ή στον πίνακα της τάξης σας...*

*...Με τη βοήθεια του ψηφιακού εργαλείου *Google Maps*, δημιουργήστε έναν χάρτη με τα σημεία της περιήγησης του/της ήρωα/ηρωίδας...*

Χρονογραμμή

- εργαλείο δημιουργίας χρονογραμμής της e-me
 - Timeline
 - Timetoast
- κ.ά.

Ενδεικτικά:

...Με τη χρήση των ψηφιακών εργαλείων tikitoki και timetoast, δημιούργησε μια χρονογραμμή στην οποία θα ενσωματώσεις πληροφορίες, βίντεο, φωτογραφίες, υπερσυνδέσεις σχετικά με τον/τη συγγραφέα. Φρόντισε να συμπεριλάβεις τρία σημεία που σου έκαναν εντύπωση...

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Βιβλίο μαθητή/μαθήτριας

24 γράμματα εκδόσεις Δαμιανός